

Sygn. akt VU 526/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Adam Bojko

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 04 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia (...) 2016 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo do emerytury poczynając od dnia (...) 2016 roku.

Sygn. akt V U 526/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. S. prawa do emerytury, podnosząc w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganych przepisami 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 19 maja 1980 roku do 31 grudnia 1984 roku w Zakładzie (...) w B. na stanowisku mechanik napraw pojazdów samochodowych, ponieważ na podstawie przedstawionych dokumentów nie można stwierdzić czy wyżej wymienione prace były wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

W odwołaniu od powyższej decyzji wniesionym w dniu 14 czerwca 2016 roku J. S. wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach bowiem w okresie od 19 maja 1980 roku do 31 grudnia 1984 roku wykonywał pracę w kanałach remontowych przy naprawach pojazdów samochodowych.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. S., urodzony (...), złożył w dniu 29 kwietnia 2016 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1- 4 akt emerytalnych I)

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(niesporne)

Wnioskodawca legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. okresem ubezpieczenia w łącznym rozmiarze 25 lat.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okres zatrudnienia w wymiarze 14 lat, 6 miesięcy i 3 dni tj. okresy zatrudnienia:

- od 8 czerwca 1979 roku do 12 kwietnia 1980 roku w Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku mechanik napraw pojazdów samochodowych stale wykonujący prace w kanałach remontowych,

- 11 marca 1985 roku do 7 września 1985 roku w Wojewódzkiej (...) w Ł. na stanowisku mechanik napraw pojazdów samochodowych,

- 1 października 1985 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) S.A. Oddział (...) na stanowiskach od 1 października 1985 roku do 31 maja 1988 roku mechanik napraw pojazdów samochodowych, a od 1 czerwca 1988 roku na stanowisku monter młynów węglowych.

(dowód: decyzja k. 22, świadectwo pracy k. 7 akt emerytalnych I, świadectwo pracy k. 19, świadectwo pracy k. 20 akt emerytalnych II)

J. S. w okresie od 19 maja 1980 roku do 31 grudnia 1984 roku był zatrudniony w Zakładzie (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych.

(dowód: świadectwo pracy k. 31 -31 odwrót, umowa o pracę k. 38, angaże płacowe k. 38 -40, karta obiegowa zmian k. 41)

W okresie zatrudnienia powyższym Zakładzie wnioskodawca pracował wyłącznie w kanałach remontowych. W Zakładzie było 5-6 kanałów, służących do wykonywania napraw samochodów ciężarowych, autobusów oraz mniejszych pojazdów. Pracownicy pracowali w brygadach, liczących od 5 do 7 osób. Wnioskodawca zajmował się naprawą autobusów i samochodów ciężarowych. Były to naprawy przedniego i tylnego zawieszenia, układów napędowych tj. skrzyni biegów, wałów, układów kierowniczych i hamulcowych, 90% tych instalacji znajdowało się pod podwoziem. Wnioskodawca zajmował się także wymianą silników w tych pojazdach. Innych prac skarżący nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadka M. T. – protokół rozprawy z dnia 4 listopada 2016 roku od minuty 1:50 do minuty 8:49, zeznania świadka J. D. – protokół z rozprawy z dnia 4 listopada 2016 roku od minuty 11:11 do minuty 14:59, zeznania wnioskodawcy – protokół z rozprawy z dnia 4 listopada 2016 roku od minuty 16:10 do minuty 21:25)

Wnioskodawcy nie wystawiono świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za sporny okres.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył co następuje :

Odwołanie jest uzasadnione, co skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn).

Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, a od 1 stycznia 2013 roku nie wymaga się już rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15 - letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...) w B. był niesporny w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach emerytalnych. Spornym pozostawał charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w tym zakładzie tj. czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach, czy też nie. Stało się tak dlatego, że wnioskodawca nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach za ten okres zatrudnienia.

Wobec powyższego na wnioskodawcy, zgodnie z treścią art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania pracy w szczególnych warunkach. Wprawdzie w świadectwie pracy oraz dokumentach pracowniczych z tego okresu stanowisko wnioskodawcy jest określone jako mechanik pojazdów samochodowych, nie mniej o szczególnych warunkach pracy nie decyduje nazwa stanowiska – jak chce organ rentowy – ale rodzaj rzeczywiście wykonywanej pracy. Charakter pracy wnioskodawcy Sąd ustalił w oparciu o spójne i logiczne, a co za tym idzie wiarygodne zeznania świadków: M. T. i J. D., którzy w spornym okresie pracowali razem z J. S. oraz zeznania samego wnioskodawcy, a także dokumentację zgromadzoną w jego aktach osobowych.

Świadkowie J. D. i M. T. potwierdzili, że spornym okresie od 19 maja 1980 roku do 31 grudnia 1984 roku wnioskodawca pracował jako mechanik przy naprawach samochodów ciężarowych i autobusów wyłącznie w kanałach remontowych. Wnioskodawca w tych pojazdach wymieniał i naprawiał skrzynie biegów, elementy zawieszenia, układy hamulcowy, kierowniczy, silniki. Z uwagi na specyfikę dokonywanych napraw wykonywał je wyłącznie w kanale remontowym. Świadkowie J. D. i M. T. w spornym okresie pracowali razem ze skarżącym na tych samych stanowiskach pracy. Wszyscy zatem posiadali szczegółową i bezpośrednią wiedzę co do zakresu jego codziennych obowiązków pracowniczych. Wnioskodawca wykonywał pracę w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Prace mechanika wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych ustawodawca zalicza do prac w szczególnych warunkach. Zostały one wymienione w wykazie A, dziale XIV, poz. 16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Reasumując Sąd uznał, że wnioskodawca w okresie od 19 maja 1980 roku do 31 grudnia 1984 roku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, co łącznie z okresem już uznanym przez organ rentowy w wymiarze 14 lat 6 miesięcy i 3 dni, powoduje że okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych przekracza 15 lat.

Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca spełnił jednocześnie pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki do nabycia emerytury, to jest osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz wymagany okres zatrudnienia (25 lat), należy uznać, że wydana przez organ rentowy decyzja jest błędna, a żądanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Sąd przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z dniem złożenia wniosku o emeryturę, gdyż była to ostatnia przesłanka, od spełnienia której zależało jego prawo do emerytury.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.